

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 10ης Δεκεμβρίου 2020*

«Προδικαστική παραπομπή – Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα – Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 – Άρθρο 23 – Περιορισμοί των δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων – Σημαντικό χρηματοοικονομικό συμφέρον – Εκτέλεση αστικών αξιώσεων – Εθνική ρύθμιση η οποία παραπέμπει στο δίκαιο της Ένωσης – Φορολογικά δεδομένα που αφορούν νομικό πρόσωπο – Αναρμοδιότητα του Δικαστηρίου»

Στην υπόθεση C-620/19,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής απόφασης δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Bundesverwaltungsgericht (Ομοσπονδιακό Διοικητικό Δικαστήριο, Γερμανία) με απόφαση της 4ης Ιουλίου 2019, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 20 Αυγούστου 2019, στο πλαίσιο της δίκης

Land Nordrhein-Westfalen

κατά

D.-H. T., ενεργούντος υπό την ιδιότητα του συνδίκου πτωχεύσεως της J & S Service UG,

παρισταμένου του:

Vertreter des Bundesinteresses beim Bundesverwaltungsgericht,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J.-C. Bonichot, πρόεδρο τμήματος, L. Bay Larsen, C. Toader (εισηγήτρια), M. Safjan και N. Jääskinen, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Bobek

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- το Land Nordrhein-Westfalen, εκπροσωπούμενο από τους M. Kottmann και C. Mensching, Rechtsanwälte,
- η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους J. Möller και D. Klebs,
- η Τσεχική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους M. Smolek, O. Serdula και J. Vlácil,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

- η Πολωνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον B. Majczyna,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη αρχικώς από τους H. Kranenborg και D. Nardi, καθώς και από την K. Kaiser, στη συνέχεια, από τους H. Kranenborg, D. Nardi και F. Erlbacher,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 3ης Σεπτεμβρίου 2020,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 23, παράγραφος 1, στοιχεία ε' και η', του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ 2016, L 119, σ. 1, στο εξής: ΓΚΠΔ).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ του Land Nordrhein-Westfalen και του D.-H. T., ενεργούντος υπό την ιδιότητα του συνδίκου πτωχεύσεως της J & S Service UG, με αντικείμενο αίτηση παροχής φορολογικών δεδομένων που αφορούν την εν λόγω εταιρία.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

- 3 Οι αιτιολογικές σκέψεις 2, 4, 14 και 73 του ΓΚΠΔ έχουν ως εξής:
  - «(2) Οι αρχές και οι κανόνες για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τους θα πρέπει, ανεξάρτητα από την ιθαγένεια ή τον τόπο διαμονής τους, να σέβονται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις ελευθερίες τους, ιδίως το δικαίωμά τους στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. [...]
  - [...]
  - (4) Η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να προορίζεται να εξυπηρετεί τον άνθρωπο. Το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν είναι απόλυτο δικαίωμα· πρέπει να εκτιμάται σε σχέση με τη λειτουργία του στην κοινωνία και να σταθμίζεται με άλλα θεμελιώδη δικαιώματα, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Ο παρών κανονισμός σέβεται όλα τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις ελευθερίες και αρχές που αναγνωρίζονται στον Χάρτη [των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης] όπως κατοχυρώνονται στις Συνθήκες, ιδίως τον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, της κατοικίας και των επικοινωνιών, την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, την ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας, την ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης, την επιχειρηματική ελευθερία, το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου και την πολιτιστική, θρησκευτική και γλωσσική πολυμορφία.

[...]

(14) [...] Ο παρών κανονισμός δεν καλύπτει την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν νομικά πρόσωπα και ιδίως επιχειρήσεις συσταθείσες ως νομικά πρόσωπα, περιλαμβανομένων της επωνυμίας, του τύπου και των στοιχείων επικοινωνίας του νομικού προσώπου.

[...]

(73) Μπορούν να επιβληθούν από το ενωσιακό δίκαιο ή το δίκαιο κράτους μέλους περιορισμοί σχετικά με συγκεκριμένες βασικές αρχές και τα δικαιώματα ενημέρωσης, πρόσβασης και διόρθωσης ή διαγραφής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, στο δικαίωμα φορητότητας των δεδομένων, στο δικαίωμα εναντίωσης, στις αποφάσεις που βασίζονται σε κατάρτιση προφίλ, καθώς και στην ανακοίνωση παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο υποκείμενο των δεδομένων και σε ορισμένες σχετικές υποχρεώσεις των υπευθύνων επεξεργασίας, στον βαθμό που είναι αναγκαίοι και αναλογικοί σε μια δημοκρατική κοινωνία για την κατοχύρωση της δημόσιας ασφάλειας, περιλαμβανομένης της προστασίας της ανθρώπινης ζωής σε περίπτωση ιδίως φυσικών ή ανθρωπογενών καταστροφών, της πρόληψης, της διερεύνησης και της δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων, συμπεριλαμβανομένης της διασφάλισης έναντι των απειλών κατά της δημόσιας ασφάλειας και της πρόληψής τους ή παραβάσεων δεοντολογίας σε νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα, άλλων σημαντικών σκοπών γενικού δημόσιου συμφέροντος της Ένωσης ή κράτους μέλους, ιδίως σημαντικού οικονομικού ή χρηματοοικονομικού συμφέροντος της Ένωσης ή κράτους μέλους, της τήρησης δημόσιων αρχείων για λόγους γενικού συμφέροντος, της περαιτέρω επεξεργασίας αρχειοθετημένων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για την παροχή συγκεκριμένων πληροφοριών σχετικών με την πολιτική συμπεριφορά σε πρώην απολυταρχικά καθεστάτα ή της προστασίας του υποκειμένου των δεδομένων ή των δικαιωμάτων και των ελευθεριών τρίτων, συμπεριλαμβανομένων της κοινωνικής προστασίας, της δημόσιας υγείας και των ανθρωπιστικών σκοπών. Οι εν λόγω περιορισμοί θα πρέπει να είναι σύμφωνοι προς τις απαιτήσεις που καθορίζονται στον Χάρτη [των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων] και στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών.»

4 Το άρθρο 1 του ως άνω κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Αντικείμενο και στόχοι», προβλέπει τα εξής:

«1. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει κανόνες που αφορούν την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και κανόνες που αφορούν την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

2. Ο παρών κανονισμός προστατεύει θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες των φυσικών προσώπων και ειδικότερα το δικαίωμά τους στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

3. Η ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εντός της Ένωσης δεν περιορίζεται ούτε απαγορεύεται για λόγους που σχετίζονται με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.»

5 Το άρθρο 4 του εν λόγω κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ορισμοί», ορίζει στο σημείο 1 ότι ως «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα» νοείται «κάθε πληροφορία που αφορά ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο (“υποκείμενο των δεδομένων”): το ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο είναι εκείνο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί, άμεσα ή έμμεσα, ιδίως μέσω αναφοράς σε αναγνωριστικό στοιχείο ταυτότητας, όπως όνομα, σε αριθμό ταυτότητας, σε δεδομένα θέσης, σε επιγραμμικό αναγνωριστικό ταυτότητας ή σε έναν ή περισσότερους παράγοντες που προσιδιάζουν στη σωματική, φυσιολογική, γενετική, ψυχολογική, οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική ταυτότητα του εν λόγω φυσικού προσώπου».

6 Κατά το άρθρο 15, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Δικαίωμα πρόσβασης του υποκειμένου των δεδομένων», το υποκείμενο των δεδομένων έχει το δικαίωμα να λαμβάνει από τον υπεύθυνο επεξεργασίας επιβεβαίωση για το κατά πόσον ή όχι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν υφίστανται επεξεργασία και, εάν συμβαίνει τούτο, το δικαίωμα πρόσβασης στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και σε ορισμένες πληροφορίες που το εν λόγω άρθρο απαριθμεί.

7 Το άρθρο 23 του ΓΚΠΔ, το οποίο φέρει τον τίτλο «Περιορισμοί», ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Το δικαίωμα της Ένωσης ή του κράτους μέλους στο οποίο υπόκειται ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία των δεδομένων μπορεί να περιορίζει μέσω νομοθετικού μέτρου το πεδίο εφαρμογής των υποχρεώσεων και των δικαιωμάτων που προβλέπονται στα άρθρα 12 έως 22 και στο άρθρο 34, καθώς και στο άρθρο 5, εφόσον οι διατάξεις του αντιστοιχούν στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 12 έως 22, όταν ένας τέτοιος περιορισμός σέβεται την ουσία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών και συνιστά αναγκαίο και αναλογικό μέτρο σε μια δημοκρατική κοινωνία για τη διασφάλιση:

[...]

ε) άλλων σημαντικών στόχων γενικού δημόσιου συμφέροντος της Ένωσης ή κράτους μέλους, ιδίως σημαντικού οικονομικού ή χρηματοοικονομικού συμφέροντος της Ένωσης ή κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένων των νομισματικών, δημοσιονομικών και φορολογικών θεμάτων, της δημόσιας υγείας και της κοινωνικής ασφάλισης,

[...]

η) της εκτέλεσης αστικών αξιώσεων.»

Το γερμανικό δίκαιο

Ο φορολογικός κώδικας

8 Ο Abgabenordnung (φορολογικός κώδικας, BGBl. I 2002, σ. 3866), ως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης (στο εξής: φορολογικός κώδικας), προβλέπει στο άρθρο 2a, το οποίο φέρει τον τίτλο «Πεδίο εφαρμογής των διατάξεων περί επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», τα εξής:

«[...]

3. Οι διατάξεις του παρόντος κώδικα και της φορολογικής νομοθεσίας σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν εφαρμόζονται εάν εφαρμόζεται το δικαίωμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως ο [ΓΚΠΔ], είτε ευθέως είτε *mutatis mutandis* κατ' εφαρμογήν της παραγράφου 5 [του παρόντος άρθρου].

[...]

5. Εάν δεν ορίζεται διαφορετικά, οι διατάξεις του [ΓΚΠΔ], του παρόντος κώδικα και της φορολογικής νομοθεσίας σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα φυσικών προσώπων εφαρμόζονται *mutatis mutandis* στις πληροφορίες που αφορούν ταυτοποιημένα ή δυνάμενα να ταυτοποιηθούν

- 1) φυσικά πρόσωπα που έχουν αποβιώσει ή
  - 2) εταιρίες, ενώσεις προσώπων και ομάδες περιουσίας με ή χωρίς νομική προσωπικότητα.»
- 9 Το άρθρο 32b του φορολογικού κώδικα, το οποίο φέρει τον τίτλο «Πληροφορίες που παρέχονται από τη φορολογική αρχή εάν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν έχουν συλλεγεί από το υποκείμενο των δεδομένων», ορίζει τα εξής:

«1. Εκτός από τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 14, παράγραφος 5, του [ΓΚΠΔ] και στο άρθρο 31c, παράγραφος 2, του [παρόντος κώδικα], η υποχρέωση της φορολογικής αρχής να παρέχει πληροφορίες στο υποκείμενο των δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 14, παράγραφοι 1, 2 και 4, του [ΓΚΠΔ] δεν υφίσταται εφόσον

- 1) η παροχή πληροφοριών
  - a) θέτει σε κίνδυνο την ορθή εκπλήρωση των καθηκόντων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της φορολογικής αρχής ή άλλων δημόσιων οργανισμών υπό την έννοια του άρθρου 23, παράγραφος 1, στοιχεία δ' έως η', του [ΓΚΠΔ] ή

[...]

και ως εκ τούτου το συμφέρον του υποκειμένου των δεδομένων στην παροχή πληροφοριών πρέπει να υποχωρήσει. Το άρθρο 32a, παράγραφος 2, [του παρόντος κώδικα] εφαρμόζεται *mutatis mutandis*.

[...]»

- 10 Κατά το άρθρο 32c του εν λόγω κώδικα, το οποίο φέρει τον τίτλο «Δικαίωμα προσβάσεως του υποκειμένου των δεδομένων»:

«1. Το δικαίωμα προσβάσεως του υποκειμένου των δεδομένων έναντι της φορολογικής αρχής σύμφωνα με το άρθρο 15 του [ΓΚΠΔ] δεν υφίσταται, όταν

- 1) κατ' εφαρμογήν του άρθρου 32b, παράγραφος 1 ή 2, [του παρόντος κώδικα], δεν απαιτείται η ενημέρωση του υποκειμένου των δεδομένων,
- 2) η παροχή των πληροφοριών θα επηρέαζε την επίκληση, άσκηση ή προάσπιση από τη φορολογική αρχή δικαιωμάτων του αστικού δικαίου ή την άμυνα της φορολογικής αρχής κατά αστικών αξιώσεων που προβάλλονται κατ' αυτής υπό την έννοια του άρθρου 23, παράγραφος 1, στοιχείο ι', του [ΓΚΠΔ]: οι υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών που υπέχει η φορολογική αρχή δυνάμει του αστικού δικαίου δεν θίγονται,

[...]».

- 11 Το άρθρο 32e του ίδιου κώδικα, το οποίο φέρει τον τίτλο «Σχέση με άλλες αξιώσεις προσβάσεως σε πληροφορίες και παροχής πληροφοριών», ορίζει τα εξής:

«Αν το υποκείμενο των δεδομένων ή τρίτος έχει έναντι της φορολογικής αρχής αξίωση προσβάσεως σε πληροφορίες σύμφωνα με τον [Gesetz zur Regelung des Zugangs zu Informationen des Bundes (νόμο για τη ρύθμιση της προσβάσεως σε ομοσπονδιακές πληροφορίες)], της 5ης Σεπτεμβρίου 2005 (BGBl. 2005 I, σ. 2722), ως ίσχυε, ή σύμφωνα με την αντίστοιχη νομοθεσία των Länder [ομόσπονδων κρατών], οι διατάξεις των άρθρων 12 έως 15 του [ΓΚΠΔ] σε συνδυασμό με εκείνες των άρθρων 32a έως 32d [του παρόντος κώδικα] εφαρμόζονται *mutatis mutandis*. Στο πλαίσιο αυτό αποκλείονται περαιτέρω αξιώσεις πρόσβασης σε φορολογικά δεδομένα. Το άρθρο 30, παράγραφος 4, σημείο 2, [του παρόντος κώδικα] δεν έχει εφαρμογή εν προκειμένω.»

Ο νόμος περί αφερεγγυότητας

- 12 Κατά το άρθρο 129, παράγραφος 1, του Insolvenzordnung (νόμου περί αφερεγγυότητας), της 5ης Οκτωβρίου 1994 (BGBl. 1994 I, σ. 2866), ως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης (στο εξής: νόμος περί αφερεγγυότητας):

«Ο “Insolvenzverwalter” [διαχειριστής αφερεγγυότητας] δύναται να προσβάλει, υπό τις προϋποθέσεις των άρθρων 130 έως 146, τις επιβλαβείς για τα συμφέροντα των πιστωτών δικαιοπραξίες οι οποίες καταρτίστηκαν πριν από την έναρξη της διαδικασίας αφερεγγυότητας.»

Ο νόμος για την ελευθερία πληροφόρησης

- 13 Ο Gesetz über die Freiheit des Zugangs zu Informationen für das Land Nordrhein-Westfalen (νόμος για την ελεύθερη πρόσβαση σε πληροφορίες όσον αφορά το ομόσπονδο κράτος της Βόρειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας), της 27ης Νοεμβρίου 2001, ως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης (στο εξής: νόμος για την ελευθερία πληροφόρησης), προβλέπει στο άρθρο 2, το οποίο φέρει τον τίτλο «Πεδίο εφαρμογής», τα εξής:

«1) Ο παρών νόμος εφαρμόζεται στη διοικητική δραστηριότητα των δημοσίων αρχών [...]. Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου, ως δημόσια αρχή νοείται κάθε οργανισμός που εκπληρώνει καθήκοντα δημόσιας διοίκησης.

[...].»

- 14 Το άρθρο 4 του νόμου για την ελευθερία πληροφόρησης, το οποίο φέρει τον τίτλο «Δικαίωμα πληροφόρησης», ορίζει τα εξής:

«1) Κάθε φυσικό πρόσωπο δύναται να προβάλλει έναντι των φορέων που αναφέρονται στο άρθρο 2, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, δικαίωμα προσβάσεως στις επίσημες πληροφορίες που κατέχει ο οργανισμός.

2) Ειδικές διατάξεις νόμου σχετικά με την πρόσβαση σε διοικητικές πληροφορίες, την παροχή πληροφοριών ή την πρόσβαση στον φάκελο υπερισχύουν των διατάξεων του παρόντος νόμου. Το καθήκον χεμύθειας δεν ισχύει στο πλαίσιο του νόμου αυτού.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 15 Ο D.-H. T., ενεργών υπό την ιδιότητα του συνδίκου πτωχεύσεως της J & S Service, εταιρίας γερμανικού δικαίου, ζήτησε από τη φορολογική αρχή, βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 1, του νόμου περί της ελευθερίας πληροφόρησης, φορολογικά δεδομένα σχετικά με την εν λόγω εταιρία προκειμένου να είναι σε θέση να εξετάσει τη σκοπιμότητα της ασκήσεως αγωγών πτωχευτικής ανάκλησης στο πλαίσιο της διαδικασίας αφερεγγυότητας.

- 16 Τα ως άνω δεδομένα αφορούσαν τα μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης τα οποία ήταν ενδεχόμενο να ληφθούν σε βάρος της J & S Service, εκείνα τα οποία είχαν ήδη επιβληθεί και τα ποσά που είχαν εισπραχθεί, καθώς και την ημερομηνία κατά την οποία η φορολογική αρχή είχε λάβει γνώση της αφερεγγυότητας της εν λόγω εταιρίας. Ο D.-H. T. ζήτησε, επίσης, την αποστολή αντιγράφων κίνησης λογαριασμού για όλα τα είδη φόρων υπό τη διαχείριση της φορολογικής αρχής κατά τις φορολογικές περιόδους μεταξύ Μαρτίου 2014 και Ιουνίου 2015.

- 17 Κατόπιν απορρίψεως του αιτήματος αυτού από τη φορολογική αρχή, ο D.-H. T. προσέφυγε ενώπιον του Verwaltungsgericht (διοικητικού δικαστηρίου, Γερμανία), το οποίο δέχθηκε, κατά βάση, την προσφυγή του.
- 18 Το αρμόδιο Oberverwaltungsgericht (ανώτερο διοικητικό δικαστήριο, Γερμανία) απέρριψε την έφεση που άσκησε κατά της πρωτόδικης αποφάσεως το Land Nordrhein-Westfalen. Το ως άνω δικαστήριο έκρινε, μεταξύ άλλων, ότι το δικαίωμα προσβάσεως σε πληροφορίες, το οποίο είχε ασκηθεί βάσει του νόμου για την ελευθερία πληροφόρησης, δεν αποκλείεται από τους ισχύοντες ειδικούς φορολογικούς κανόνες και ότι δεν συνέτρεχε κανέναν λόγο αποκλεισμού του.
- 19 Κατά το εν λόγω δικαστήριο, δεδομένου ότι, στο πλαίσιο της διαδικασίας αφερεγγυότητας, η εξουσία συγκέντρωσης φορολογικών πληροφοριών είχε μεταβιβασθεί στον σύνδικο πτωχεύσεως, η μεταβίβαση αυτή περιελάμβανε επίσης τα επιχειρηματικά απόρρητα και τις φορολογικές πληροφορίες κατά το μέτρο που ήταν αναγκαίο για την ορθή διαχείριση της περιουσίας του αφερεγγυού οφειλέτη. Ως εκ τούτου, μολονότι οι ζητηθείσες πληροφορίες καλύπτονταν από το φορολογικό απόρρητο, ο D.-H. T. είχε το δικαίωμα, υπό την ιδιότητα του συνδίκου πτωχεύσεως, να ζητήσει από την J & S Service όλες τις πληροφορίες που σχετιζόνταν με τη διαδικασία αφερεγγυότητας. Η υποχρέωση συμμετοχής του αφερεγγυού οφειλέτη περιελάμβανε, επίσης, την υποχρέωση να απαλλάξει τη φορολογική αρχή από την τήρηση του φορολογικού απορρήτου.
- 20 Το Land Nordrhein-Westfalen άσκησε αναίρεση κατά της αποφάσεως του Oberverwaltungsgericht (ανώτερου διοικητικού δικαστηρίου) ενώπιον του Bundesverwaltungsgericht (Ομοσπονδιακού Διοικητικού Δικαστηρίου, Γερμανία).
- 21 Προκαταρκτικώς, το ως άνω δικαστήριο παρατηρεί ότι ο ΓΚΠΔ δεν έχει άμεση εφαρμογή εν προκειμένω, διότι η υπόθεση της κύριας δίκης δεν έχει ως αντικείμενο δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν φυσικό πρόσωπο, κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 1, και του άρθρου 4, σημείο 1, του κανονισμού, ούτε το δικαίωμα προσβάσεως που παρέχεται στο υποκείμενο των δεδομένων, κατά την έννοια του άρθρου 15 του εν λόγω κανονισμού. Κατά το αιτούν δικαστήριο, το δικαίωμα προσβάσεως που προβλέπεται από την τελευταία διάταξη αποτελεί δικαίωμα του υποκειμένου των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα το οποίο δεν περιλαμβάνεται στην πτωχευτική περιουσία και, επομένως, δεν υπάγεται στην εξουσία διαχειρίσεως και διαθέσεως που μεταβιβάζεται στον σύνδικο πτωχεύσεως.
- 22 Το αιτούν δικαστήριο υπενθυμίζει, εντούτοις, ότι, προς διασφάλιση της ομοιόμορφης ερμηνείας του δικαίου της Ένωσης, το Δικαστήριο έχει κρίνει εαυτό αρμόδιο να αποφαινεται επί αιτήσεων προδικαστικής αποφάσεως σχετικών με διατάξεις του δικαίου της Ένωσης σε αμιγώς εσωτερικές καταστάσεις, στις οποίες οι διατάξεις αυτές είχαν καταστεί εφαρμοστέες κατά τρόπο άμεσο και ανεπιφύλακτο δυνάμει του εθνικού δικαίου.
- 23 Η προϋπόθεση αυτή πληρούται εν προκειμένω, διότι το άρθρο 2α, παράγραφος 5, του φορολογικού κώδικα παραπέμπει, όσον αφορά την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των νομικών προσώπων, στις διατάξεις του ΓΚΠΔ.
- 24 Στο πλαίσιο αυτό, με το πρώτο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται, κατ' ουσίαν, αν η φορολογική αρχή έχει τη δυνατότητα να περιορίσει την πρόσβαση στα φορολογικά δεδομένα του υπόχρεου στον φόρο βάσει του άρθρου 23, παράγραφος 1, στοιχείο ι', του ΓΚΠΔ, στο οποίο ρητώς παραπέμπει το άρθρο 32c, παράγραφος 1, σημείο 2, του φορολογικού κώδικα.
- 25 Σε περίπτωση που γίνει δεκτό ότι η φορολογική αρχή δύναται να επικαλεστεί το άρθρο 23, παράγραφος 1, στοιχείο ι', του ΓΚΠΔ, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί αν η έννοια της «εκτέλεσης αστικών αξιώσεων» που περιλαμβάνεται στη διάταξη αυτή καταλαμβάνει και την άμυνα κατά αξιώσεων αστικού δικαίου.

- 26 Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο υποστηρίζει ότι, στο εθνικό δίκαιο, το άρθρο 32c, παράγραφος 1, σημείο 2, του φορολογικού κώδικα καταλαμβάνει ρητώς την άμυνα κατά αξιώσεων αστικού δικαίου, προκειμένου να περιορίσει το δικαίωμα προσβάσεως του υποκειμένου των δεδομένων. Σκοπός της διατάξεως αυτής είναι να διασφαλίσει ότι η φορολογική αρχή δεν τυγχάνει διαφορετικής μεταχειρίσεως σε σχέση με τους λοιπούς πιστωτές ή οφειλότες. Επομένως, οι υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών τις οποίες υπέχει η φορολογική αρχή πρέπει να διέπονται αποκλειστικώς από το αστικό δίκαιο και να τελούν υπό την προϋπόθεση ότι το δικαίωμα ασκήσεως αγωγής πτωχευτικής ανάκλησης έχει κατ' ουσίαν αποδειχθεί και απομένει μόνον να καθοριστεί η φύση και η έκταση του.
- 27 Τέλος, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν διάταξη του εθνικού δικαίου η οποία περιορίζει το δικαίωμα προσβάσεως που παρέχει το άρθρο 15 του ΓΚΠΔ ως άμυνα κατά αστικών αξιώσεων πτωχευτικής ανάκλησης έναντι της φορολογικής αρχής βρίσκει έρεισμα στο άρθρο 23, παράγραφος 1, στοιχείο ε', του κανονισμού αυτού.
- 28 Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο υποστηρίζει ότι σκοπός του άρθρου 32c, παράγραφος 1, σημείο 2, του φορολογικού κώδικα είναι η ίση μεταχείριση της φορολογικής αρχής με τους λοιπούς πιστωτές και οφειλότες, οσάκις πρόκειται περί αξιώσεων αστικού δικαίου, καθώς και η ενίσχυση της τακτικής και σύννομης φορολογήσεως και, κατά συνέπεια, της διασφαλίσεως των φορολογικών εσόδων. Οι στόχοι αυτοί θα μπορούσαν να θεωρηθούν σημαντικοί στόχοι γενικού δημόσιου συμφέροντος στον δημοσιονομικό και φορολογικό τομέα, κατά την έννοια του άρθρου 23, παράγραφος 1, στοιχείο ε', του ΓΚΠΔ.
- 29 Εντούτοις, κατά το ως άνω δικαστήριο, με το άρθρο 32c, παράγραφος 1, σημείο 2, του φορολογικού κώδικα, ο εθνικός νομοθέτης έκανε μάλλον χρήση του περιορισμού που προβλέπεται στο άρθρο 23 παράγραφος 1, στοιχείο ι', του ΓΚΠΔ. Συγκεκριμένα, τα ζητηθέντα φορολογικά στοιχεία παρουσίαζαν ενδιαφέρον όσον αφορά όχι τις φορολογικές οφειλές, αυτές καθεαυτές, αλλά τις κρίσιμες από απόψεως πτωχευτικού δικαίου πράξεις καταβολής, ως πράξεις δυνάμενες, ενδεχομένως, να ανακληθούν κατ' εφαρμογήν του νόμου περί αφερεγγυότητας, της 5ης Οκτωβρίου 1994, ως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της κύριας δίκης.
- 30 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Bundesverwaltungsgericht (Ομοσπονδιακό Διοικητικό Δικαστήριο) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:
- «1) Υπηρετεί το άρθρο 23, παράγραφος 1, στοιχείο ι', του [ΓΚΠΔ] και την προστασία των συμφερόντων της φορολογικής αρχής;
- 2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, καλύπτει η φράση “εκτέλεση αστικών αξιώσεων” και την άμυνα της φορολογικής αρχής κατά αστικών αξιώσεων και πρέπει αυτές να έχουν ήδη προβληθεί;
- 3) Επιτρέπει η διάταξη του άρθρου 23, παράγραφος 1, στοιχείο ε', του [ΓΚΠΔ], σχετικά με την προστασία σημαντικού χρηματοοικονομικού συμφέροντος κράτους μέλους στον φορολογικό τομέα, περιορισμό του κατά το άρθρο 15 του εν λόγω κανονισμού δικαιώματος πρόσβασης ως άμυνα κατά αστικών αξιώσεων πτωχευτικής ανάκλησης έναντι της φορολογικής αρχής;»

Επί της αρμοδιότητας του Δικαστηρίου

- 31 Κατά πάγια νομολογία, στο πλαίσιο της συνεργασίας μεταξύ του Δικαστηρίου και των εθνικών δικαστηρίων την οποία καθιερώνει το άρθρο 267 ΣΛΕΕ, εναπόκειται αποκλειστικώς στο εθνικό δικαστήριο, το οποίο έχει επιληφθεί της διαφοράς και φέρει την ευθύνη της μέλλουσας να εκδοθεί δικαστικής αποφάσεως, να εκτιμήσει, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της υποθέσεως, τόσο την αναγκαιότητα της προδικαστικής αποφάσεως για την έκδοση της δικής του αποφάσεως όσο και το λυσιτελές των ερωτημάτων που υποβάλλει στο Δικαστήριο. Συνεπώς, εφόσον τα υποβληθέντα

ερωτήματα αφορούν την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης, το Δικαστήριο υποχρεούται κατ' αρχήν να απαντήσει (αποφάσεις της 18ης Οκτωβρίου 1990, Dzodzi, C-297/88 και C-197/89, EU:C:1990:360, σκέψεις 34 και 35, καθώς και της 14ης Φεβρουαρίου 2019, Milivojević, C-630/17, EU:C:2019:123, σκέψη 47 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 32 Εντούτοις, κατά πάγια επίσης νομολογία, εναπόκειται στο Δικαστήριο να ερευνήσει τις συνθήκες υπό τις οποίες του έχουν υποβληθεί τα ερωτήματα από τον εθνικό δικαστή, προκειμένου να ελέγξει κατά πόσον είναι αρμόδιο να απαντήσει (απόφαση της 16ης Ιουνίου 2016, Rodríguez Sánchez, C-351/14, EU:C:2016:447, σκέψη 55 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 33 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι το Δικαστήριο έχει κρίνει επανειλημμένως εαυτό αρμόδιο να αποφαινεται επί αιτήσεων προδικαστικής απόφασης σχετικά με διατάξεις του δικαίου της Ένωσης σε περιπτώσεις κατά τις οποίες τα πραγματικά περιστατικά της κύριας δίκης δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του και παραμένουν ως εκ τούτου στην αποκλειστική αρμοδιότητα των κρατών μελών, αλλά στις οποίες οι ανωτέρω διατάξεις του δικαίου της Ένωσης εφαρμόζονται δυνάμει του εθνικού δικαίου λόγω παραπομπής του τελευταίου στο περιεχόμενο τους (απόφαση της 12ης Ιουλίου 2012, SC Volksbank România, C-602/10, EU:C:2012:443, σκέψη 86 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 34 Η αρμοδιότητα αυτή δικαιολογείται από το γεγονός ότι υφίσταται πρόδηλο συμφέρον της έννομης τάξης της Ένωσης για ομοιόμορφη ερμηνεία των διατάξεων που προέρχονται από το δίκαιο της Ένωσης προς αποφυγή ερμηνευτικών αποκλίσεων στο μέλλον [πρβλ. αποφάσεις της 18ης Οκτωβρίου 1990, Dzodzi, C-297/88 και C-197/89, EU:C:1990:360, σκέψη 37, καθώς και της 12ης Δεκεμβρίου 2019, G.S. και V.G. (Απειλή για τη δημόσια τάξη), C-381/18 και C-382/18, EU:C:2019:1072, σκέψη 42 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 35 Ωστόσο, η αρμοδιότητα του Δικαστηρίου περιορίζεται αποκλειστικά στην εξέταση των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν μπορεί, με την απάντησή του στο εθνικό δικαστήριο, να λάβει υπόψη τη γενική οικονομία των διατάξεων του εσωτερικού δικαίου, οι οποίες, παραπέμποντας στο δίκαιο της Ένωσης, προσδιορίζουν και την έκταση της παραπομπής αυτής. Ο σεβασμός των ορίων που προέβλεψε ο εθνικός νομοθέτης όσον αφορά την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης σε αμιγώς εσωτερικές καταστάσεις, στις οποίες το δίκαιο της Ένωσης εφαρμόζεται μέσω του εθνικού νόμου και μόνον, εμπίπτει στο εσωτερικό δίκαιο και, κατά συνέπεια, στην αποκλειστική αρμοδιότητα των δικαστηρίων του κράτους μέλους (πρβλ. απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 1990, Dzodzi, C-297/88 και C-197/89, EU:C:1990:360, σκέψη 42).
- 36 Εν προκειμένω, από τα στοιχεία που παρέσχε το αιτούν δικαστήριο προκύπτει ότι, δυνάμει της παραπομπής του άρθρου 2α, παράγραφος 5, σημείο 2, του φορολογικού κώδικα, οι διατάξεις του ΓΚΠΔ σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των φυσικών προσώπων εφαρμόζονται *mutatis mutandis* στα νομικά πρόσωπα.
- 37 Ειδικότερα, το άρθρο 32b του εν λόγω κώδικα προβλέπει ότι, οσάκις τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν έχουν συλλεγεί από τον ενδιαφερόμενο, η υποχρέωση της φορολογικής αρχής να παρέχει πληροφορίες δεν υφίσταται, εφόσον η παροχή των πληροφοριών αυτών ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο την ορθή εκπλήρωση των καθηκόντων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της ή στην αρμοδιότητα άλλων δημόσιων οργανισμών, κατά την έννοια του άρθρου 23, παράγραφος 1, στοιχεία δ' έως η', του ΓΚΠΔ.
- 38 Κατά το άρθρο 32c, παράγραφος 1, σημείο 2, του εν λόγω κώδικα, το υποκείμενο των δεδομένων δεν δύναται να επικαλεστεί το δικαίωμα προσβάσεως το οποίο έχει έναντι της φορολογικής αρχής σύμφωνα με το άρθρο 15 του ΓΚΠΔ, αν η παροχή των πληροφοριών που ζητούνται δύναται να επηρεάσει την επίκληση, άσκηση ή προάσπιση από την εν λόγω αρχή δικαιωμάτων αστικού δικαίου ή την άμυνά της κατά αξιώσεων αστικού δικαίου, υπό την έννοια του άρθρου 23, παράγραφος 1, στοιχείο ι', του ως άνω κανονισμού, που προβάλλονται κατ' αυτής.

- 39 Από την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως προκύπτει ότι οι επίμαχες στην κύρια δίκη διατάξεις του φορολογικού κώδικα παραπέμπουν στο άρθρο 23 του ΓΚΠΔ, προκειμένου να οριοθετήσουν την υποχρέωση παροχής πληροφοριών της φορολογικής αρχής καθώς και το δικαίωμα προσβάσεως του υποκειμένου των δεδομένων έναντι της εν λόγω αρχής, με σκοπό να αντιμετωπίσουν τη δυσμενή θέση στην οποία βρίσκεται η φορολογική αρχή σε σχέση με τους πιστωτές του ιδιωτικού δικαίου στο πλαίσιο των διαδικασιών αφερεγγυότητας και να συμβάλουν, με τον τρόπο αυτό, στη διασφάλιση των φορολογικών εσόδων.
- 40 Στο πλαίσιο της διαφοράς της κύριας δίκης, το υποκείμενο των δεδομένων είναι ένα νομικό πρόσωπο, ήτοι μια εταιρία σε πτώχευση.
- 41 Όπως προκύπτει, όμως, από το άρθρο 1, παράγραφος 1, του ΓΚΠΔ, ο κανονισμός αυτός θεσπίζει κανόνες σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των φυσικών προσώπων και δεν καλύπτει τα δεδομένα που αφορούν τα νομικά πρόσωπα.
- 42 Το άρθρο 23 του εν λόγω κανονισμού, την ερμηνεία του οποίου ζητεί το αιτούν δικαστήριο, ρυθμίζει τις περιπτώσεις στις οποίες το δίκαιο της Ένωσης ή το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο υπόκειται ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία μπορούν να περιορίσουν το περιεχόμενο των δικαιωμάτων που παρέχονται στα υποκείμενα των δεδομένων, τα οποία ορίζονται ως ταυτοποιημένα ή ταυτοποιήσιμα φυσικά πρόσωπα, καθώς και το περιεχόμενο των αντίστοιχων υποχρεώσεων που επιβάλλονται στους υπεύθυνους επεξεργασίας.
- 43 Εν προκειμένω, τα προδικαστικά ερωτήματα αφορούν την ερμηνεία του άρθρου 23, παράγραφος 1, του ΓΚΠΔ σε περίπτωση κατά την οποία οι εν λόγω διατάξεις καθίστανται εφαρμοστές επί νομικών προσώπων, προκειμένου να οριοθετηθούν οι υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών τις οποίες υπέχουν οι δημόσιες αρχές δυνάμει του νόμου για την ελευθερία πληροφόρησης.
- 44 Εντούτοις, οι επίμαχες στην κύρια δίκη διατάξεις του φορολογικού κώδικα δεν καθιστούν απλώς εφαρμοστές τις διατάξεις του ΓΚΠΔ εκτός του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού αυτού, αλλά τροποποιούν το αντικείμενο και το περιεχόμενό τους.
- 45 Πράγματι, μολοντί είναι αληθές ότι οι επίμαχες στην κύρια δίκη διατάξεις του φορολογικού κώδικα επαναλαμβάνουν σχεδόν κατά γράμμα ορισμένες διατάξεις του ΓΚΠΔ, εντούτοις ο σκοπός και το πλαίσιο εντός του οποίου θεσπίστηκε ο εν λόγω κανονισμός διαφέρουν ουσιωδώς από τον σκοπό και το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η επίμαχη στην κύρια δίκη εθνική νομοθεσία, διότι ο κανονισμός σκοπεύει, μεταξύ άλλων, στη διασφάλιση του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται στα φυσικά πρόσωπα και, συγχρόνως, στη στάθμιση των δικαιωμάτων αυτών με την ανάγκη διαφυλάξεως άλλων θεμιτών συμφερόντων σε μια δημοκρατική κοινωνία.
- 46 Συναφώς, παρατηρείται, πρώτον, ότι η έννοια των πληροφοριών που αφορούν τα νομικά πρόσωπα διακρίνεται αυστηρώς από την έννοια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των φυσικών προσώπων, όπως αυτή ορίζεται στο δίκαιο της Ένωσης. Η προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν συνιστά θεμελιώδες δικαίωμα το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 8, παράγραφος 1, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων. Κατά συνέπεια, οι περιορισμοί που επιβάλλονται σε ένα τέτοιο δικαίωμα πρέπει να προβλέπονται από τον νόμο, να σέβονται την ουσία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών και να συνιστούν αναγκαίο και αναλογικό μέτρο σε μια δημοκρατική κοινωνία προς διασφάλιση ορισμένων δημόσιων και ιδιωτικών συμφερόντων, όπως υπενθυμίζει το άρθρο 23, παράγραφος 1, του ΓΚΠΔ. Αντιθέτως, οι πληροφορίες που αφορούν τα νομικά πρόσωπα δεν τυγχάνουν ανάλογης προστασίας στο δίκαιο της Ένωσης.
- 47 Επομένως, το γερμανικό δίκαιο αναφέρεται, στην πραγματικότητα, όχι στην προστασία των προσωπικών δεδομένων των φυσικών προσώπων, η οποία στο δίκαιο της Ένωσης διέπεται από τον ΓΚΠΔ, αλλά στην έννοια, η οποία απαντά στο εθνικό δίκαιο, της προστασίας των προσωπικών

δεδομένων των νομικών προσώπων. Υπό τις συνθήκες αυτές, τα προδικαστικά ερωτήματα αφορούν, στην πραγματικότητα, όχι την ερμηνεία διατάξεως του δικαίου της Ένωσης η οποία κατέστη εφαρμοστέα, πέραν του πεδίου εφαρμογής της, με διάταξη του εθνικού δικαίου, αλλά έννοια του εθνικού δικαίου η οποία δεν αντιστοιχεί σε έννοια του δικαίου της Ένωσης.

- 48 Δεύτερον, όπως επισήμανε, κατ' ουσίαν, ο γενικός εισαγγελέας με τα σημεία 86 και 88 των προτάσεών του, το άρθρο 23, παράγραφος 1, του ΓΚΠΔ σκοπεί στη διασφάλιση δίκαιης ισορροπίας μεταξύ του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων των φυσικών προσώπων που θίγονται από την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ανάγκης διαφυλάξεως άλλων θεμιτών συμφερόντων σε μια δημοκρατική κοινωνία. Η ερμηνεία των περιορισμών που προβλέπει το εν λόγω άρθρο απαιτεί, επομένως, στάθμιση μεταξύ των θεμελιωδών δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται στα φυσικά πρόσωπα και των συμφερόντων στη διατήρηση των οποίων συμβάλλουν οι περιορισμοί αυτοί.
- 49 Κατά συνέπεια, το άρθρο 23 του ΓΚΠΔ δεν μπορεί να ερμηνευθεί χωρίς να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι σκοπεί ειδικώς στη διασφάλιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των φυσικών προσώπων.
- 50 Επομένως, οι διατάξεις του εν λόγω κανονισμού δεν μπορούν να ερμηνευθούν κατά τον ίδιο τρόπο όσον αφορά τα φυσικά πρόσωπα και όσον αφορά τα νομικά πρόσωπα των οποίων το δικαίωμα προστασίας των δεδομένων δεν καθορίζεται από τον ΓΚΠΔ. Ως εκ τούτου, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει το αιτούν δικαστήριο, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι υφίσταται, εν προκειμένω, πρόδηλο συμφέρον για την εκ μέρους του Δικαστηρίου ερμηνεία των ως άνω διατάξεων προς διασφάλιση της ομοιόμορφης ερμηνείας τους.
- 51 Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν είναι δυνατόν να θεωρηθεί ότι το εθνικό δίκαιο καθιστά εφαρμοστέες καθαυτές, έστω εκτός του πεδίου εφαρμογής του ΓΚΠΔ, τις διατάξεις του δικαίου της Ένωσης τις οποίες κλήθηκε να ερμηνεύσει εν προκειμένω το Δικαστήριο (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 28ης Μαρτίου 1995, Kleinwort Benson, C-346/93, EU:C:1995:85, σκέψη 19).
- 52 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, διαπιστώνεται ότι το Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να απαντήσει στα προδικαστικά ερωτήματα που υπέβαλε το Bundesverwaltungsgericht (Ομοσπονδιακό Διοικητικό Δικαστήριο).

Επί των δικαστικών εξόδων

- 53 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπύπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σε αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαινεται:

Το Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να απαντήσει στα προδικαστικά ερωτήματα που υπέβαλε το Bundesverwaltungsgericht (Ομοσπονδιακό Διοικητικό Δικαστήριο, Γερμανία) με απόφαση της 4ης Ιουλίου 2019.

(υπογραφές)